

Petra Kubelková, Dítě v romské tématice u Bohumily Doleželové. Bakalářská práce. 2016

Tématem práce je osobnost prostějovské rodačky Bohumily Doleželové, v dnešní době širší veřejnosti neznámé „malířky cikánů“. Text se přitom soustřeďuje hlavně na zobrazení dítěte v romských námětech jejích obrazů.

Práce je strukturována jasně a logicky. V úvodu autorka ve zkratce představuje osobnost umělkyně a její dílo. Věnuje se jejímu školení, výstavám i základnímu představení tvorby, kterou v zásadě lze rozdělit na oficiální a méně oficiální část. Poté přechází k vysvětlení, proč byla zaujata romským tématem.

Je cenné, že autorka ukazuje ideologický výklad obrazů Doleželové a zároveň kriticky podotýká, že se s ním autorka neztotožňovala. Její tvorba neměla sociálně-kritickou povahu, ve světě Romů podle autorky hledala pravdu, nezkreslenost – připomíná to romantický model hledání přirozeného světa a prvotního ráje, často v exotických oblastech či v prostředí venkova. Autorka proto zařazuje i kapitolu o romantismu, avšak romantický vztah k exotičnu by bylo třeba popsat přesněji – vysvětlit obsah takové exotiky a důvod obratu k ní.

Hlavní část práce se zaměřuje na motiv dítěte. Po zkratkovité kapitole „Dítě v umění výtvarném“ autorka probírá chronologicky obrazy Doleželové s námětem dětí a Romů. Celý text je založen na popisu děl a vysvětlení jejich námětů v kontextu života Romů. Obojí dělá pisatelce určité problémy. Svědčí o tom formulace typu „přechod od přesně realistického ztvárnění k začátkům stylizace v tvářích“ (s. 26) apod. Popisy obrazů jsou více méně banální („Atmosféra obrazu je tajemná. Výjev je totiž zachycen v noci.“ s. 26). Autorka se od nich bohužel ve většině případů nedokáže odrazit k nějakému hlubšímu výkladu. Konstatuje např. větší příklon k náboženským námětům v 70. letech, avšak už se neptá, proč tomu tak bylo.

Podstatnou slabinou je nedostatečná kontextualizace výkladu. Autorka sice srovnává dílo Doleželové s Gauguinovými a Matissovými obrazy, avšak pouze velice obecně a k přesnému postižení rozdílů se nedostává. V souvislostech českého umění je pak v práci přítomen pouze výčet umělců, kteří se romskými náměty zabývali. Úplně chybí jakákoli úvaha o obratu k dětskému světu a jeho významu, interpretovanému na pozadí filozofických textů Jeana Jacquese Rousseaua a dalších autorů, jejichž názory zaznamenaly ohlasy ještě ve 20. století (v českém prostředí např. u Josefa Čapka).

Velmi problematickou věcí je používání citátů. Autorka je v řadě případů volně a mechanicky vkládá do textu, aniž by uváděla jejich původce (ten je pouze v poznámkách). V podstatě si tak pouze usnadňuje vlastní psaní, tento způsob užívání je zcela nevhodný.

Přes uvedené výtky **doporučuji** bakalářskou práci Petry Kubelkové k obhajobě, avšak hodnotím ji známkou **dobře**.



doc. PhDr. Tomáš Winter, Ph.D.